

PIŠETA IN UREJUJETA:

Lojze Košorok
in Pavla Gruden

KAR PO DOMAČE...

Še se ne mirne duše sprijazniti z dejstvom, da sem najmanj 25 let mojega življenja v Avstraliji, kjer sem že enaintrideset let, čakala na inicijativo države, ki naj bi dala vse možnosti za javno iskazanje in priznanje narodnih identitet emigrantom.

etnično čudo.

Špalir? Na pločnikih, razen etničnih staršev, le mimo hiteče občinstvo, ki z redkimi izjemami niti ne vedalo za kaj se gre. O temu dnevu sta skrbno obveščala le etnični tisk in etnični radio.

Qantas ve kaj dela

Etnična perioda.

Končno se je multikulturna vzgoja, na katero je avstralski šolski sistem popoloma nepripravljen, podala na cesto.

Na dan etničnih otrok v okviru leta otrok so se učenci etničnih šol razporedili v etnične grupe pod vodstvom etničnih učiteljev, ki so šli na etničnih skupnostih iz katerih so zrastle tudi cele vrste etničnih delavcev-dobrovoljcev. Vse to se je, kakor po olju, zvrstilo v etnično parado.

Vsaj tako smo mislili mi Slovenci, ker smo se s sveto pobožnostjo, ki je značilna za našo etnično skupino, pripravili na ta dan etničnega vstajanja. Od avb do šolnov, od s perjem bogato okrašenih klobukov do škornjev, od cekarjev do rdečih marel, od rdečih nagelejev na prsih, klobukih in v cekarjih okrašenih z zelenjem, vsi v zavesti, da lepših noš in boljših otrok od naših ni, smo se podali na parado etničnih otrok.

Jetičen sprevod

Druge etnične grupe? Ze takoj v začetku se je pokazala kot pribito, da so naši otroci vzbujali pozornost vsega občinstva.

Z Martin plaze, kjer so politične in etnične osebnosti v srucevec milionskega Sydneya koncem drugega tisočletja po našem štetju - govorili na megafon, kar bi se menda ne zgodilo če bi prireditve ne bila etnična, smo se po govorih, ki jih nihče ni slišal, vrstili v parodo. V povorki, ki se je vila po George streetu kakor razvlečena cunj, so naši otroci sijali, kakor da je samo njih osvetljevalo sonce.

Namenoma sem se postavila na vogal s katerega sem si dobro ogledala to

aljenega kontinenta, ki vsled anglosaksonskega konzervativnega gospodarsko-kulturno-političnega sistema še ni zadihalo v skupnosti s svojimi prvotimi prebivalci niti z etničnimi doseljenici, so naši otroci živa priča, da smo Slovenci še vedno dobri starši in vzgojitelji, za kar moramo biti hvaležni našim prednikom.

Bodimo hvaležni tudi tudi ge. Mariji Košorok, njihovi plesni učiteljici, njeni vztrajni pomočnici gdični Nevi Muha, Martinu Konda in njegovi harmoniki, slovenskemu društvu Sydney (drugih naših ni bilo), ki je v vsakem pogledu priskočilo na pomoč, organiziralo transport in od vsega začetka pokazalo zaupanje v uspeh svoje otroške folklorne skupine. Odlično.

Posebno pa moramo biti hvaležni staršem, ki so se nesebično zavzeli za celoten uspeh. Seveda pa tudi ekipi etnične televizije, ki se je s paznjo profesionalcev skoncentrirala na filmanje naših otrok

KKK

Vprašam se le ali klovni predstavljajo anglosaksonsko etnično skupino, ki se je kakor pijani metulji spreletavala po ulici med parado in zaletavala v etnične otroke, (da ne govorim o njihovem jeziku za odrom), ali narodnosti, razen Anglosaksonov, predstavljajo etnične klovne v narodnih nošah?

Če med svete krave, svete opice in svete podobe, ki so značilne za nekatere etnične skupine, spadajo tudi konji, katere Avstralski častniki kot smo mi nekdanji svetniki, čemu se ne bi Avstralsci pa četudi oblečeni v klovne, ne pridružili paradi na konjih, ki so izredno važen del v življenju anglosaksonske etnične skupine v Avstraliji?

Velikega spoštovanja pa so vredni avstralski domorodci, ki so ta etničen dan popolnoma prezrli in prepustili svojim gostom, da se "gredo Avstrance in etnične ljudi" na njihovi zemlji.

Pavla Grudetnik

Novice in zanimivosti

PAPEŽ SPREJEL SLOVENSKE ROMARJE

RIM - Papež Janez Pavel II. je 17. oktobra sprejel slovenske romarje iz Slovenije, Koroške, Trsta in griče, ki so v spremstvu štirih škofov na romanju v Rimu v okviru praznovanja 25 letnici izhajanja tednika "Družina".

"Cerkvi in slovenskemu narodu želim vedno večjo človeško in krščansko blaginjo," je rekel papež ob koncu pogovora, ki ga je prebral v gladki slovenščini "tudi v blagor celotne družbe, v kateri živite".

V imenu romarjev in slovenskih vernikov je papeža pozdravil ljubljanski metropolit nadškof dr. Jožef Pogačnik. Ljubljanski nadškof se je cerkvenemu poglavarju zahvalil za dokončno ureditev slovenskih cerkvenih meja. Sveti sedež je leta 1978 spremenil administracijo Slovenskega Primorja v škofijo in s tem so bile zaokrožene meje slovenske metropolije, skladno z mejami Slovenije.

Slovenski romarji so ob srečanju s papežem podarili cerkvenemu poglavarju barvno fotokopijo brižinskih spomenikov, ki so najstarejši slovenski in slovanski liturgični zapis. Žvečer so se romarji udeležili zahvaljene maše v cerkvi svetega Pavla zunaj zidov, ki jo je imel kardinal Kamerleng Bertoli, v cerkveni hierarhiji druga osebnost za papežem. Romarji so si v Rimu ogledali tudi zgodovinske in cerkvene spomenike in obiskali slovenski papeški zavod "Slovenik".

JOHN BLATNIK JE BIL V SLOVENIJI

Te dni se je vrnil v ZDA eden izmed najbolj znanih ameriških Slovencev in nekdanji član ameriškega kongresa John Blatnik, ki je bil dva tedna tudi na združenju v zdravilišču Radenci. Med zadnjo vojno je bil John Blatnik vođa zavezniške vojaške misije pri glavnem štabu NOV.

V razgovoru je John Blatnik med drugim poudaril, da je ponosen, da je kot Slovenec zavzemal tako visok položaj v ameriški administraciji, hkrati pa je lahko deloval tudi kot eden izmed mostov med njegovo novo in staro domovino, s katero ga vežejo ne le sorodstvene vezi, temveč tudi številna tesna prijateljstva, ki jih je navezal med narodnoosvobodilnim bojem.

Johna Blatnika je med drugimi sprejel tudi predsednik slovenske vlade dr. Anton Vrtaša, in ga zadržal na kosilu, ki so se ga udeležili tudi nekateri drugi vidni družbeni delavci in Blatnikovi dolgoletni prijatelji, med njimi akademik Božidar Jakac, predsednik Slovenske izseljenske matice Stane Kolman in drugi.

ZA OŽIVITEV
SPOMINA NA LOUISA
ADAMIČA

Slovenska izseljenska matica je na svoji zadnji seji izvršnega odbora sprožila pobudo, da bi leta 1981, ob tridesetletnici smrti Louisa Adamiča, ameriškega pisatelja

slovenskega rodu, organizirali vrsto spominskih obeležij in znanstvenih srečanj, ki naj bi še bolj osvetlili njegovo življenjsko in umetniško pot. Še posebej naj bi ob tej priložnosti osvetili tudi Adamičevo politično delo ter njegov odnos do narodnoosvobodilnega boja jugoslovanskih narodov. Vse prireditve naj bi bile jugoslovanskega pomena, kakor si je tudi Louis Adamič prizadeval za vso Jugoslavijo, k organizaciji srečanj in prireditev pa naj bi pritegnili tudi izseljenske organizacije oziroma znanstvene institucije iz ZDA.

NOVA GORICA - Urednik zamejskega časopisa Novi Matajur in bratranec Ivana Trinka-Zamejskega sta 14. oktobra na Erjavčevi cesti v Novi Gorici odkrila doprsni kip Ivana Trinka Zamejskega, tega buditelja beneških Slovencev, ki je umrl pred 25. leti. Kip so postavili na pobudo članov kluba starorogorskih slovencev. V gradu na Kromberku pa so ob tej priložnosti odprli razstavo o življenju in delu pisatelja, pesnika, filozofa, in duhovnika, predvsem pa narodnega buditelja. V prisrčnem kulturnem programu so sodelovali pevci in recitatorji iz Beneške Slovenije.

RAVNE NA KOROŠKEM - Na Preškem vrhu so 14. oktobra odkrili spomenik slovenskemu revolucionarju in pisatelju Prežihovemu Vorancu. Spomenik je izdelal akademski kipar Stojan Batič, odkril pa ga je pisatelj sodelavec Ivan Kokal-Imre. Tam so uredili tudi, Vorančev muzej.

Že doslej je imela Prežihova domačija skoraj toliko obiskovalcev kot Prešernova rojstna hiša v Vrbi, poslej pa se bo spremenila v romarski kraj za vse ljudi dobre volje, ki jim je Prežih odkril lepoto slovenske besede in tragiko plebejske kmečke usode.

ČEDAD - Številni beneški Slovenci so v Lazah počastili 20. obletnico smrti Antona Cuffola, zavednega duhovnika iz beneške Slovenije, ki ga je France Bevk upodobil v svojem znanem romanu "Kaplan Martin Čedermac". Na skromni, a pomembni slovenski sta spregovorila župnik iz Praprota Čedermac in pokrajinski svetovalec Chiabotini, ki sta Cuffola osebno poznala in sta govorila še zlasti o njegovem delu v času narodnoosvobodilne borbe in fašizma, ko je bil eden odločnih narodnih buditeljev na tem delu slovenske zemlje.

Humoreska

KAKO SE GA
NAPIJE

Prijatelj mi je nekoč povedal naslednjo zgodbo: "Neki župnik se ga je ob priložnosti napil. Naslednjega dne je neki vaščan dejal njegovi kuharici:

- Včeraj je bil pa župnik pijan.

- Tako se pa ne govori. Oni, gospod, so bili ali malo bolani ali pa dobre volje, je odvrnila kuharica.

O tej zgodbi sem precej razmišljal in ugotovil, da še vedno velja, čeprav smo jo nekoliko posodobili.

Bil sem v nekem podjetju nekaj dni po tistem, ko so imeli veliko sindikalno veselico.

"Bilo je sijajno," mi je pravil znanec, "jedli smo in pili. No, nekateri so se ga nažrli kot krave, denimo vsi skladiščni delavci pa kurir pa oba vratarja, naši fantje iz nabave so malo preveč pogledali v kozarec, tisti iz komercialne so bili prav živahni, ženske iz pisarne so bile židane volje, direktor pa tako luštkan kot že dolgo ne".

Ob neki drugi priložnosti sem opazil, kako so ljudje ocenjevali odhajanje posameznikov iz gostilne.

"Glej, glej," so dejali, "Polde je malo dobre volje. No, saj ni nič hudega, odgovoren poklic ima, šef je v podjetju".

Potem je prišel iz gostilne pleskar Miha.

"Pijandura," so prihnili, "da ga sram ni, še preobleč se ni šel, tako ga je žejalo."

Za njim so jo iz gostilne primahali trije mladci, pa niti preveč glasni niso bili, niti niso pijano opletali.

"Da jih sram ni," so dejali, "tako mladi, pa se po gostilnah nažirajo. Le kakšne starše imajo, da jim denar dajejo!"

Ko se je nekoliko kasneje v svoj mercedes kobilil lokalni privatni obrtnik, so bili ljubeznivejši:

"Kdor ima, ta si lahko privošči! Kaj pa je njemu petdeset jurjev? In umazan ni, on tudi drugim privošči..."

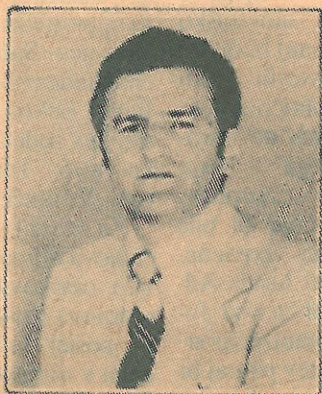
Tako ugotavljam, da pri nas nekateri lahko pijejo drugi pa nikakor ne, saj pijača iz nekaterih naredi simpatične veseljake, iz drugih pa zaničevanja vredne živali.

Ob tem pa še pravilo: iz velikih živin postanejo veseljaki, ki so res ljubki, iz navadnih ljudi pa krave in druge zaničevanja vredne živali.

Naši otroci - naš ponos

V hladni tujini tega odd-

TAXATION!

Ako niste popunili vašu taksu, za ovu godinu, ili ranije godine; bez ikakvih problema, ili kazne od strane države, možete se obratiti nama.

Mi smo jedina vaša agencija, eksperti za sve vrste takse i računovodstva. Radimo sve vrste poreza takse za radnike, zanatlije, poslovne ljude, kompanije, investitore itd.

Kod nas se plaća za popunjavanje takse kada vaš ček dođe nazad od taksešena.

Dodite, telefonirajte ili pišite na našu adresu, radimo svakog dana od 9 do 5 subotom od 9 do 12 čas.

Boško Tešanović
45 Arthur Street,
Cabramatta. 2166
Tel: 726-5705.
Tel: 72-9888.

Novo! Novo!

"Europa" - "Europa"

Stara "Europa" - u novom ruhu.
Svakog dana sem ponedjeljka izvršni
specijaliteti sa roštilja.

Nova Europa!

Novi vlasnici "Europa" restorana u želji da zadovolje svačiji ukus obezbjedili su za Vas:

* Svakog petka i subote nezaboravno veče uz veoma popularnu grupu "PINGVINI"

* Četvrtkom i nedeljom orkestar "ALASI" zabavlja naše goste narodnom i zabavnom muzikom;

* Svakog Četvrtka i Nedelje alaska riblja čorba u kotliću.

Dodite i provedite jedno prijatno veče uz dobru uslugu i popularne cene.

Dobrodošlicu Vam žele, novi vlasnici:

Julian Mendria i
Alexandar Kaderijan

EUROPA RESTORAN
379 King Street,
Newtown, 2042
Tel. 516 4531, NSW

RAVNOPRAVNOST NARODNOSTI U
MAKEDONIJII dokumenti na maternjem
jeziku

Ocenjuje se da su obezbeđeni svi uslovi za komuniciranje pripadnika narodnosti i etničkih grupa na svom maternjem jeziku sa organima uprave i organizacijama

Komisija za međunarodne odnose republičkog Sobraanja Makedonije je na prošlonedeljnoj sednici posebnu pažnju posvetila ostvarivanju prava i interesa radnih ljudi i građana pred organima uprave i drugim organima i organizacijama u Republici i opštinama, a posebno pitanjima koja se odnose na ravnopravnost narodnosti i etničkih grupa. Komisija je, takođe, raspravljala i o osnovnim smernicama srednjoročnog razvoja SR Makedonije u periodu od 1981. do 1985 godine.

Komisija ocenjuje da su u opštinama gde žive narodnosti, obezbeđeni uslovi da radni ljudi i građani - Albanci i Turci - pred organi-

ma uprave i organizacijama koje vrše javna ovlašćenja, ostvaruju komunikaciju na svom maternjem jeziku, odnosno daju i primaju dokumente na svom jeziku. U više opština gde žive narodnosti, pismeni materijali u skupštinama i samoupravnim interesnim zajednicama, kao i službena glasila i doneti akti, objavljuju se na albanskom i turskom jeziku.

U organizacijama udruženog rada, mesnim zajednicama, samoupravnim organima i zajednicama sa većim brojem zaposlenih pripadnika narodnosti sve više se obezbeđuje komuniciranje radnih ljudi i građana na jezicima narodnosti, izneto je, pored ostalog.

ZAHTEV VINOGRADARA U SRBIJI

Novi vinogradi bez poreza

Izvršnom veću Srbije upućen zahtev da se smanji porez za prirodna pića. - Takođe se smatra da o cenama vina treba da odlučuju republike, a ne SIV

Kruševac, Iako je grožđe ove godine u Srbiji izuzetno dobro rodilo, a vinari se pripremili za rekordni otkup, podrumi su i dalje poluprazni. Plan otkupa grožđa u Srbiji, već sada je jasno, neće biti ispunjen, što pokazuje primer kruševačkog "Rubina" koji je dosad od planiranih 3.000 otkupio svega 1.000 vagona grožđa.

Na skupštini poslovnog udruženja "Srbija-vino", kojoj su pored proizvođača u društvenom sektoru pristupili i individualni vinogradari, izrađena je zajednička kalkulacija cene grožđa. Zahtevani iznos od 35 para po stepenu šećera nije mogao da bude prihvaćen, jer je utvrđeno da otkupna cena grožđa ne može biti veća od 29 para po

stepenu šećera. Ovakvim kompromisnim rešenjem, kako je rečeno, rizik gubitka zajednički snose i proizvođači vina i vinogradari. Jedinu koji dobijaju u ovoj situaciji su trgovci kojim imaju garantovanu maržu.

Da bi se poboljšao položaj vinogradara, Poslovna zajednica "Srbija-vino" zahteva od Izvršnog veća Srbije da se reeskontni kredit za zalihe vina i vinskog destilata poveća sa 30 na 50 odsto. Takođe se zahteva da se poveća porez na promet veštačkih žestokih alkoholnih pića, a da se porez na prirodna pića smanji sa 20 na 10 odsto. Vinogradari koji podižu nove vinograde trebalo bi da budu oslobođeni od poreza u narednih pet godina.

BROS AUTO
ELECTRICS
SPRINGVALE

Stoji vam na raspoloženju 24 sata za sve vrste auto električnih poslova na putničkim i teretnim vozilima po vrlo umerenim cenama.

Obratite se na adresu:
12 Lightwood Road, Springvale
(Melbourne)
Telefon u radnom vremenu 546 6585
Posle radnog vremena 221 4782
ili 873 3425

Zapis

Beograd
noću

Lepota Beograda je lepota jednog živog bića; ova varoš, pored svog izvanrednog položaja, ima još čar buđenja, značaj postojanja. To biva očevidno ako se Beograd gleda leti, na suncu, sa druge obale Save. U toj vreloj svetlosti vidi se jedan grad koji je doplovio iz dubine Balkana, i stao tu, pred Evropom, da se njegov orijentalni bazar pomeša sa dodacima internacionalizma i civilizacije XX veka. Sve to zgrade, razbacane kule i blokovi, stene u tim talasima krovova, kao američki oblakoderi u miniaturi. I ta svežina postojanja bliži Beograd američkim varošima, izniknulim preko noć, samo što, umesto da se gradi sasvim nov, ni na čemu, bez tradicija, kao one, Beograd raste na uspomenu: armirani beton blizu kamenih zidova starog grada koji spominje Edvard Braun, lekar kralja Velike Britanije, u svom putopisu iz 1764. godine: "Prošao sam kroz grad koji je sazidan na vodi, i zatim kroz onaj koji je više, u varoši, i našao sam da su oba vrlo velika i važna zbog mnogobrojnih kula koje su sagrađene u njima". A o ulicama kaže: "Ulice gde je najvažnija trgovina pokrivene su drvetom, kao i u drugim trgovačkim mestima. i tako su zaklonjene od sunca i od kiše. Ima skoro samo dućančića, koji su čak vrlo mali, u kojima se ne vidi ništa sem jedne klupe, na kojoj sedi Gospodar kuće koji prodaje robu onima koji mu je traže, a da niko i ne ulazi u radnju unutra".

Danas, kada bakarna svetlost potamni, i prelije se noć: ukrste se svetlosti i počinje da se rasklapa jedan ljubavni, nemirni, moderni i isprepletani život, na granici jave i sna, na granici sitničarstva i poeije. Nad nebom lomi se Beograd noćni, Beograd noću. Zimi je to velikovaroška draž: larva koju guši sneg, potmuo, čudan, plav, svetao. Ili na primer - ako se udaljimo ma samo malo od samog centra - leti je to opet tišina, duge ulice, samo koraci, jasni u tom miru, i daleki kreket žaba. Ali uvek, pri elektrici, oseća se jedno veliko srce varoši koje kuca već tako, lebdi i krvlju svojom čak, u vazduhu, ne oslanja se ni na šta. Zar taj novi, grozničavi život Beograda koji postaje velikovaroški, kao da ne nastavlja onaj orijentalni nemir. Oni se mešaju, komešaju, starosedelac i došljak-pobedilac Rascvetava se bez korena cvet od asfalta, zidova i tela, u XX veku. Tu nema tradicije: rasprskava se kao nečujna bomba, rada se u smehu i u opijajućoj rđavoj muzici, kao da igra, ličnost jedne nove evropske varoši. Koji tajanstvenu boju Amerike, Evrope, Azije, ima ta čvrsta ruža? Odjednom je ljubičasta, električna, puna odjeka, prigušena i praskava, ljubavna: Beograd noću.

To je taj vazduh, ta plama iz Evrope i pred Evropom, to lomljenje koje zvuči oko naših reči. Govorimo, i kao na telefonima, budućnost Beograda odgovara, i zove nas, - preko praga, preko večeri žućnih i tihih, plitkih, gorkih, katkada utopljenih u miris lipa, sa neizgledivim ukusom meda, - zove nas utapanju u noć, koju kupaju, pri dnu, mlazevi automobilskih farova, da drvena kaldrma postaje reljefna, osvetljena sa strane, i kao da se i u našim gradovima tlo osvetljava, halucinantno, pod neočekivanim uglom.

("Pokret", 1924)
Marko Ristić